

The background of the cover features a low-angle shot of two flagpoles against a clear blue sky with some light clouds. The top flag is the Dutch national flag (red, white, and blue horizontal stripes). The bottom flag is blue with a yellow logo and the text 'Gemeente Uithoorn'.

Programmabegroting 2023

5.1 Lokale heffingen

5.1.1 Inleiding

De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van gemeenten en zijn daarom een integraal onderdeel van het gemeentelijke beleid.

In deze paragraaf wordt ingegaan op:

- Ontwikkelingen op het gebied van belastingen.
- Beleid lokale heffingen.
- Overzicht lokale heffingen.
- Kwijtscheldingsbeleid.
- Overzicht lokale lastendruk.
- Prestatie- en kerngegevens.

Ontwikkelingen op het gebied van belastingen

Verruiming gemeentelijk belastinggebied

In 2019 was er het voornemen om de belasting op arbeid te verminderen en voor de gemeenten een verruiming van het gemeentelijke belastinggebied in te voeren. Naar aanleiding van deze voorgenomen schuif van 4 miljard is er een rapport Verruiming gemeentelijk belastinggebied opgesteld door de commissie Rinnooy-Kan. In mei 2020 is het rapport gepubliceerd. In dit rapport staan er een aantal mogelijke nieuwe heffingen genoemd. Een voorbeeld daarvan is een invoering van een ingezetenenheffing, die momenteel ook het meest kansrijk is voor 2026. Het kabinet heeft de opdracht gegeven om in 2022 dit rapport te actualiseren. Hiervoor is er een werkgroep ingesteld, niet alleen om het rapport over de gemeentelijke belastingen maar ook die over het provinciaal belastinggebied te updaten. Dit moet in het vierde kwartaal van 2022 gereed zijn. Het kabinet is voornemens om per 2025 hiervoor een aantal keuzes te gaan maken dit in relatie tot de nu voorliggende bezuinigingen voor gemeenten voor 2026.

Beleid lokale heffingen

Voor wat betreft de lokale lasten is in het coalitieakkoord 2022-2026 vastgelegd dat terughoudend moet worden omgesprongen met verhoging van lokale lasten of, wanneer het kan, bezien wordt of verlaging toegepast kan worden.

Overzicht lokale heffingen

Hieronder staat een totaal overzicht aan van de heffingen (vrij aanwendbaar) en de gebonden heffingen (niet vrij aanwendbaar). Voor de 'gebonden' heffingen (retributies) zijn ook de kosten van de dienstverlening en het dekkingspercentage opgenomen. De 'gebonden' heffingen zijn wettelijk gehouden aan de norm van maximaal 100% kostendekkendheid.

Heffingen en niet gebonden Woonlasten (bedragen x € 1.000)	Opbrengst 2023	Dekkingspercentage	gebonden / niet gebonden
OZB woningen eigenaren	4.836	n.v.t.	niet gebonden
OZB niet woningen eigenaren	2.233	n.v.t.	niet gebonden
OZB niet woningen gebruikers	1.477	n.v.t.	niet gebonden
Afvalstoffenheffing	4.287	100%	gebonden
Rioolheffing	3.653	100%	gebonden
Woonforensenbelasting	5	n.v.t.	niet gebonden
Precariobelasting	34	n.v.t.	niet gebonden
Toeristenbelasting	187	n.v.t.	niet gebonden
Marktgelden	12	100%	gebonden
Grafrechten	335	94%	gebonden
Algemene rechtenverordening		76%	gebonden
Titel 1 / burgerzaken	529		
Titel 2 / omgevingsvergunning	891		
Titel 3 / overige rechten	65		
Totaal belastingen en heffingen	18.544		

Ontwikkeling lokale lasten

Rekening houdend met een woning met een gemiddelde waarde van afgerond € 426.000 betekent dit dat de OZB voor woning eigenaren met gemiddeld afgerond € 20 stijgt. Dit betekent in 2023 een procentuele stijging van 5,0 % ten opzichte van 2022. Voor de jaren 2024 en verder is er geen aanpassing van het OZB-tarief meegenomen in de begroting. Voor de afvalstoffenheffing en rioolheffing geldt het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid en zijn de tarieven gebaseerd op respectievelijk het grondstoffenbeleid 2020-2025 en het GRP-6.

Woonlasten	2022	2023	Mutatie absoluut	Mutatie relatief
OZB eigenaar woning	€ 395	€ 414	€ 19,73	5,0%
Afvalstoffenheffing	€ 323	€ 337	€ 14,50	4,5%
Rioolheffing	€ 235	€ 235	€ 0,00	0,0%
Totale woonlasten	€ 952	€ 986	€ 34,23	3,6%

5.1.2 Onroerende zaakbelasting

Voor het belastingjaar 2023 geldt de WOZ-waarde naar de peildatum 1 januari 2022. Als gevolg van de nog lopende herwaardering zijn de WOZ-waarden, de gemiddelde waardeontwikkeling en dus ook het tarief op dit onderdeel nog niet aangepast. Overigens zal de totale opbrengst van de OZB door de herwaardering niet veranderen. Immers wanneer de WOZ-waarde stijgt wordt het tarief verlaagd en andersom. Per saldo blijft de OZB voor de belastingbetaler en de OZB-opbrengst voor de gemeente, voor wat betreft de herwaardering, gelijk. Het tarief van de OZB 2023 woningen eigenaren stijgt ten opzichte van 2022 met 5,0% als gevolg van indexatie.

Rekening houdend met een woning met een gemiddelde waarde van € 426.000 (bron : COELO, Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden 2022) betekent dit dat de OZB woning eigenaren met gemiddeld afgerond € 20 per jaar stijgt.

Berekenen tarief	Tarief 2022	Waarde ontwikkeling	5% Indexering	Tarief 2023
Woningen eigenaren	0,0926%	p.m.	0,0046%	0,0972%
Niet-woningen eigenaren	0,2678%	p.m.	0,0134%	0,2812%
Niet-woningen gebruikers	0,1950%	p.m.	0,0098%	0,2047%

Onderstaand treft u ter vergelijking de OZB-tarieven en de gemiddelde aanslag voor een woningeigenaar aan van de omliggende gemeenten in 2022 op basis van COELO (Atlas van de Lokale Lasten 2022).

Gemeenten	Woningen Tarief eigenaar	Woningen Gemiddelde aanslag	Niet Woningen Tarief eigenaar	Niet Woningen Tarief gebruiker
Haarlemmermeer	0,0739%	332	0,3131%	0,2814%
Diemen	0,0720%	347	0,2625%	0,2494%
Amstelveen	0,0605%	367	0,2656%	0,2138%
De Ronde Venen	0,0724%	375	0,2208%	0,1917%
Uithoorn	0,0926%	395	0,2678%	0,1950%
Ouder-Amstel	0,0693%	434	0,2595%	0,2247%
Kaag en Braassem	0,0978%	438	0,1562%	0,1417%
Nieuwkoop	0,1176%	501	0,3614%	0,2927%
Aalsmeer	0,1015%	506	0,2258%	0,1970%
Landelijk gemiddelde		380		

OZB niet-woningen in relatie tot het Ondernemersfonds

Sinds 2013 bestaat er in de gemeente Uithoorn een Ondernemersfonds. In 2015 heeft de gemeenteraad ingestemd met de voortzetting van het Ondernemersfonds voor de jaren 2016-2018. In 2018 heeft de raad ingestemd met de voortzetting van het Ondernemersfonds voor de periode 2019-2024. In het vijfde jaar (2023) laat de gemeente een onafhankelijk onderzoek uitvoeren om het functioneren en de reikwijdte van het fonds te evalueren.

Het Ondernemersfonds is een fonds voor en door ondernemers. De ondernemers hebben hiervoor de Stichting Ondernemersfonds opgericht. Het fonds wordt financieel gevoed door een opslag op de OZB niet-woningen. De gemeente int de opslag op de OZB niet-woningen en maakt de middelen over naar de Stichting Ondernemersfonds.

Alle ondernemers in de gemeente Uithoorn kunnen collectief een plan/project indienen bij de Stichting Ondernemersfonds. Het plan of project moet bijdragen aan versterking van de lokale economie. Een voorbeeld-project dat gefinancierd wordt uit het fonds is onderzoek naar haalbaarheid van glasvezel op het bedrijventerrein. Het bestuur toetst de initiatieven aan de hand van een aantal criteria en besluit op basis daarvan of het initiatief wordt gehonoreerd.

De gemeente en de Stichting Ondernemersfonds hebben een convenant gesloten waarin afspraken zijn vastgelegd omtrent prestaties, betaling, vaststelling en evaluatie. Na afloop van het jaar legt de Stichting Ondernemersfonds verantwoording af bij de gemeente door het indienen van een door een accountant goedgekeurd jaarverslag.

5.1.3 Heffingen en belastingen

Afvalstoffenheffing

De kosten en opbrengsten van de afvalstoffenheffing zijn gebaseerd op het op 28 januari 2021 vastgestelde grondstoffenbeleid 2020-2025. Voor de afvalstoffenheffing geldt een kostendekkend tarief. Als gevolg van de oplopende inflatie is het noodzakelijk om diverse exploitatiebudgetten te indexeren. Daarnaast heeft er vanwege een faillissement van het bedrijf welke het service onderhoud en schoonmaak van de ondergrondse containers deed een nieuwe aanbesteding plaatsgevonden. Vanwege de eerdergenoemde indexatie en nieuwe aanbesteding stijgt het tarief van de afvalstoffenheffing met € 14,50.

Berekening kostendekkendheid afvalstoffenheffing	2023
Kosten taakvelden, exclusief uren	3.558
Inkomsten taakvelden, exclusief heffingen	522
Netto kosten taakveld	3.036
Toe te rekenen directe kosten (uren)	396
Overhead	277
BTW	577
Totale kosten	4.287
Opbrengst heffingen	4.287
Dekkingspercentage	100%

Rioolheffing

De kosten van de rioolheffing zijn gebaseerd op de geraamde exploitatie- en investeringslasten volgens het gemeentelijk rioleringsplan (GRP-6). Voor de rioolheffing geldt een kostendekkend tarief. Het tarief van de rioolheffing 2023 blijft ongewijzigd ten opzichte van 2022 (€ 234,86). Binnen de riolering is weliswaar sprake van een stijging van kosten, maar deze kunnen worden gedekt uit de reserve riolering waardoor een verhoging van de rioolheffing in 2023 niet nodig is.

Berekening kostendekkendheid rioolheffing	2023
Kosten taakvelden, exclusief uren	3.005
Inkomsten taakvelden, exclusief heffingen	153
Netto kosten taakveld	2.852
Toe te rekenen directe kosten (uren)	202
Overhead	141
BTW	458
Totale kosten	3.653
Opbrengst heffingen	3.653
Dekkingspercentage	100%

Overzicht woonlasten 2022 ter vergelijking met omliggende gemeenten

Onderstaand ter vergelijking, de woonlasten van de omliggende gemeenten in 2022 op basis van Coelo (Atlas van de Lokale Lasten 2022, gegevens gemeenten 2022) voor een woningeigenaar en op basis van een meerpersoonshuishouden.

Gemeenten	OZB 2022	Afvalstoffen heffing 2022	Riool heffing 2022	Totale woonlasten
Haarlemmermeer	€ 332	€ 382	€ 138	€ 851
Amstelveen	€ 367	€ 306	€ 208	€ 881
Aalsmeer	€ 506	€ 237	€ 177	€ 920
De Ronde Venen	€ 375	€ 348	€ 210	€ 933
Diemen	€ 347	€ 379	€ 216	€ 942
Uithoorn	€ 395	€ 323	€ 235	€ 952
Ouder-Amstel	€ 434	€ 280	€ 262	€ 976
Kaag en Braassem	€ 438	€ 322	€ 277	€ 1.037
Nieuwkoop	€ 501	€ 336	€ 214	€ 1.051
Landelijk gemiddelde	€ 380	€ 317	€ 207	€ 904

Woonforensenbelasting

Deze belasting kan worden geheven van natuurlijke personen die, zonder in de gemeente hoofdverblijf te hebben, er gedurende het belastingjaar voor zichzelf of hun gezin een gemeubileerde woning beschikbaar houden. Deze belasting is gedeeltelijk een profijtbelasting. Dit houdt in dat een vergoeding wordt gevraagd aan personen, die niet als inwoner van de gemeente kunnen worden aangemerkt, maar die wel profiteren van de voorzieningen die door de gemeente worden geboden. De wettelijke basis voor de heffing is artikel 223 Gemeentewet en de verordening woonforensenbelasting. De tarieven voor de woonforensenbelasting worden geïndexeerd conform het prijsindexcijfer van 5,0%.

Toeristenbelasting

Met ingang van 2018 wordt voorgesteld om toeristenbelasting te heffen. De belastingplicht luidt: ter zake van het houden van verblijf met overnachten binnen de gemeente tegen vergoeding in welke vorm dan ook door personen die niet als ingezetene met een adres in de gemeente zijn ingeschreven in de basisregistratie personen, wordt onder de naam 'toeristenbelasting' een directe belasting geheven. De wettelijke basis voor de heffing is artikel 224 Gemeentewet. Het tarief voor de toeristenbelasting wordt geïndexeerd conform het prijsindexcijfer van 5,0%.

Precariobelasting

Precariobelasting maakt het mogelijk om belasting te heffen voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. De belasting wordt geheven per periode van het gebruik en de ruimte die in gebruik genomen wordt. De precariobelasting wordt bijvoorbeeld geheven vanwege het hebben van reclame-uitingen boven gemeentegrond, het exploiteren van een terras op gemeentegrond en woonschepen. Ook heft Uithoorn precariobelasting over kabels en leidingen. De wettelijke basis voor de heffing is artikel 228 Gemeentewet en de verordening precariobelasting. De tarieven voor de precariobelasting worden jaarlijks geïndexeerd conform het consument prijsindexcijfer van het CBS.

Marktgeden

Marktgeden zijn rechten ter zake van het innemen van standplaatsen op voor openbare dienst bestemde gemeentebeziggingen. De wettelijke basis voor de heffing is artikel 229 Gemeentewet en de verordening marktgeden. Voor de marktgeden geldt een kostendekkend tarief.

Berekening kostendekkendheid marktelden	2023
Kosten taakvelden, exclusief uren	8
Inkomsten taakvelden, exclusief heffingen	3
Netto kosten taakveld	5
Toe te rekenen directe kosten (uren)	4
Overhead	3
BTW	-
Totale kosten	12
Opbrengst heffingen	12
Dekkingspercentage	100%

5.1.4 Rechten

Grafrechten

Grafrechten kunnen worden geheven voor de dienstverlening die de gemeente verricht voor de algemene begraafplaats. De wettelijke basis voor de heffing is artikel 229 Gemeentewet en de verordening grafrechten. Zoals vastgelegd in de nota lokale heffingen is het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid gehanteerd. De laatste jaren blijkt dat dit kostendekkendheidspercentage op basis van de jaarrekeningen niet wordt behaald.

Dit jaar is door het college het beheerplan begraafplaats 2022 - 2026 vastgesteld. Om de doelstelling van 100% kostendekkendheid te bereiken is een gezonde exploitatie van de begraafplaats nodig. Kostendekkendheid is de mate waarin de baten en lasten voor de gemeente met elkaar overeenkomen. In de huidige situatie is dit niet het geval. Hiervoor moeten bestaande kwaliteiten van de begraafplaats beter worden benut en mogelijkheden worden vergroot. Dit verbetert de aantrekkelijkheid van de begraafplaats, waardoor meer mensen de begraafplaats Uithoorn ontdekken als een mooie begraaflocatie. Het betreft aanpassingen zoals het verbeteren van de dienstverlening, het maken van een nagedachtenisplek, het maken van een natuurlijker inrichting van een deel van de begraafplaats, maar ook het planmatig ruimen van graven op het oude gedeelte waar veel vraag naar grafruimte is. Hiervoor geldt het principe dat de kosten voor de baten uitgaan.

Aan het begin van de beheerperiode van dit beheerplan zijn nog niet alle verbetermaatregelen uitgevoerd. Op basis van het beheerplan wordt de kostendekkendheid over de periode 2022 - 2026 bij aanvang nog ingeschat op gemiddeld 92%. De toename van de inkomsten is een groeiemodel naar 100% kostendekkendheid. De tarieven voor de grafrechten worden voor 2023 geïndexeerd conform het prijsindexcijfer van 5,0%.

Berekening kostendekkendheid grafrechten	2023
Kosten taakvelden, exclusief uren	147
Inkomsten taakvelden, exclusief heffingen	-
Netto kosten taakveld	147
Toe te rekenen directe kosten (uren)	114
Overhead	80
BTW	-
Totale kosten	341
Opbrengst heffingen	314
Dekkingspercentage	92%

Algemene rechtenverordening

De aard van de algemene rechten is divers. Bij heffing van de algemene rechten dient sprake te zijn van kosten-verhaal ter zake van een door of vanwege de gemeente verstrekte

dienst (veelal administratieve dienstverlening). De belastingplichtige is de aanvrager van de dienst dan wel degene ten behoeve van wie de dienst is verleend. Er is een toenemende ontwikkeling om gemeentelijke tarieven te maximaliseren of te begrenzen. Bij de algemene rechten zijn de tarieven van de paspoorten en rijbewijzen al begrensd. Een opsomming van de diensten, waarvoor leges verschuldigd zijn, is opgenomen in de tarieventabel die hoort bij de algemene rechten verordening. De tarieventabel is ingedeeld in drie categorieën/titels:

- Burgerzaken / algemene dienstverlening.
- Omgevingsvergunning / dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving.
- Overige rechten/dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn.

De wettelijke basis voor de heffing is artikel 229 Gemeentewet en de algemene rechtenverordening. De tarieven binnen de algemene rechtenverordening dienen per titel maximaal 100% kostendekkend te zijn, waarbij het mogelijk is om een eventuele onderdekking te verhalen bij andere tarieven binnen dezelfde titel.

Berekening kostendekkendheid van de leges Titel 1	2023
Kosten taakvelden, exclusief uren	217
Toe te rekenen directe kosten (uren)	275
Overhead	193
BTW	15
Totale kosten	700
Opbrengst heffingen	529
Dekkingspercentage	76%

Berekening kostendekkendheid van de leges Titel 2	2023
Kosten taakvelden, exclusief uren	351
Toe te rekenen directe kosten (uren)	349
Overhead	244
BTW	72
Totale kosten	1.016
Opbrengst heffingen	891
Dekkingspercentage	88%

Berekening kostendekkendheid van de leges Titel 3	2023
Kosten taakvelden, exclusief uren	8
Toe te rekenen directe kosten (uren)	135
Overhead	94
BTW	2
Totale kosten	239
Opbrengst heffingen	65
Dekkingspercentage	27%

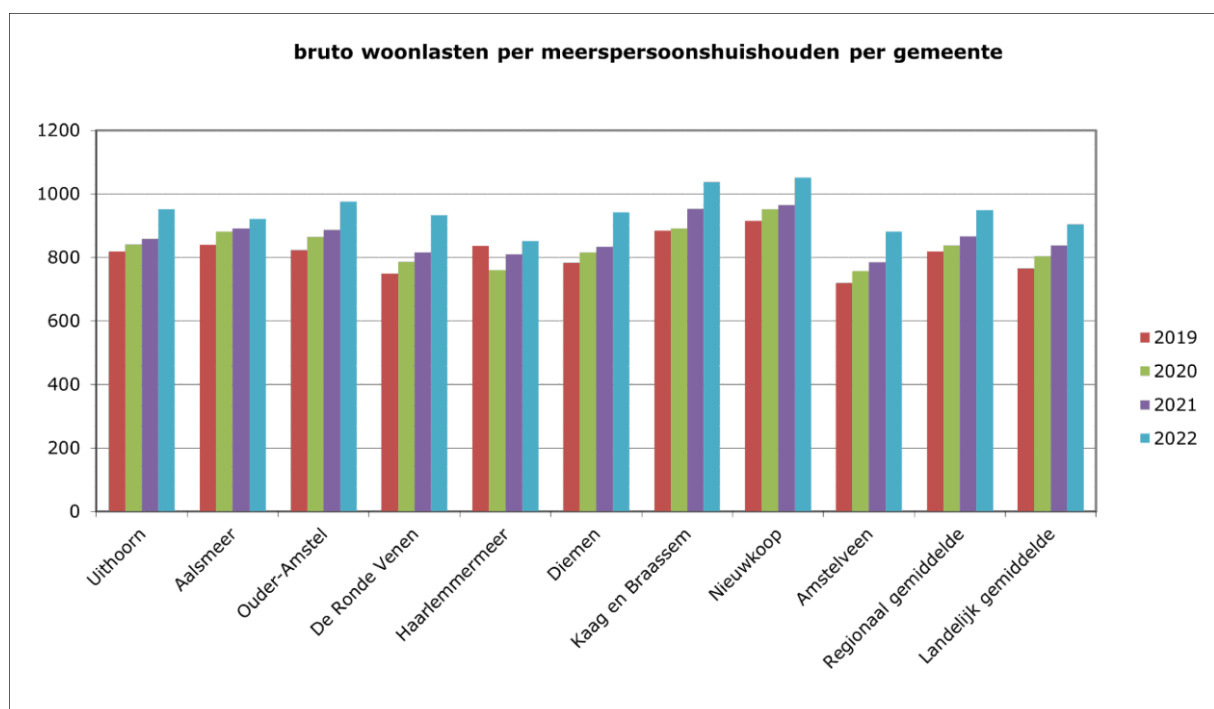
Berekening kostendekkendheid van de totale legesverordening	2023
Kosten taakvelden, exclusief uren	576
Toe te rekenen directe kosten (uren)	759
Overhead	531
BTW	89
Totale kosten	1.955
Opbrengst heffingen	1.485
Dekkingspercentage	76%

Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente is op grond van de Gemeentewet bevoegd om kwijtschelding van gemeentelijke heffingen te verlenen. De uitvoering van de kwijtschelding is gebonden aan de wetgeving van het Rijk. Strenger toepassen van de wetgeving is daarbij toegestaan. Een meer ruimhartige toepassing niet. Het huidige beleid is om de wettelijke kwijtscheldingsmogelijkheden zo optimaal mogelijk te benutten. Kwijtschelding kan aangevraagd worden door particuliere belastingplichtigen alleen voor de afvalstoffenheffing. Bijstandsgerechtigden hoeven geen verzoek om kwijtschelding in te dienen. Deze wordt automatisch toegekend.

5.1.5 Overzicht lokale lastendruk

Jaarlijks wordt onderzoek gepubliceerd over de lokale lastendruk door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO). De gemeente Uithoorn sluit voor de weergave van de belastingdruk aan bij de cijfers van het COELO.

Bron: COELO - Atlas van de Lokale Lasten 2022.

Prestatie- en kerngegevens

Onderstaand zijn enkele kerngegevens weergegeven.

Kerngegevens	R2021	B2022	B2023
WOZ			
WOZ-objecten	15.612	15.820	15.900
WOZ-bezwaarschriften	283	369	350
WOZ-(hoger)beroepschriften	7	5	5
Invorderingen			
Aantal afgegeven incasso's	8.552	8.571	8.600
Aantal aanmaningen	502	570	500
Aantal dwangbevelen	308	300	250
Kwijtschelding			
Automatische kwijtschelding	387	350	400
Verleend op verzoek	166	150	160
Afgewezen	53	60	70
Bedrag kwijtschelding	122.455	125.000	125.000